

Møtedato: 24. mars 2021
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
Lars Alvar Mickelsen/902 21400

Sted/Dato:
Bodø, 13.3.2021

Styresak 37-2021/5 **Alternative modeller for miljøsertifisering**

Bakgrunn

I 2011 fikk helseforetakene krav fra Helse- og omsorgsdepartementet om å innføre miljøledelse etter NS-EN ISO 14001. Alle landets helseforetak er miljøsertifisert, og gjennomfører årlig tredjepartsrevisjon med Kiwa. Ved systematisk arbeid med miljøledelse har helseforetakene etablert kompetanse innen nødvendige fagområder, innført gode styringsprosesser og hatt kontinuerlig forbedring av drift og miljøprestasjon.

Nytteverdien av tredjepartssertifisering har de siste årene vært tema til diskusjon i regionene. Flere helseforetak påpeker at årlige tredjepartsrevisjoner for å opprettholde ISO 14001 sertifikatet er for ressurs- og kostnadskrevende sett opp mot effekten som oppnås. Samfunnet har endret seg det siste tiåret og behovet for tredjepartssertifisering for å sørge for at arbeid med klima og miljø ivaretas i spesialisthelsetjenesten er ikke det samme i dag som i 2011.

Sammenheng med strategi og grunnleggende verdier

Sertifisering er et verktøy i forbedringsarbeidet rundt klima og miljø. Klima og miljø har fått egen omtale i *Strategi for Helse Nord RHF 2021-2024*. Styret gis her grunnlag for større trygghet for at det er høy kvalitet og godt lagspill i helseforetakenes arbeid innenfor klima og miljø. Det er en stor oppgave som ligger foran oss.

Status

I 2020 ble saken behandlet i RHR ledermøte og direktørmøte i de fire helseregionene. Det var tilslutning til samarbeidsutvalgets anbefaling om å implementere Rammeverk for miljø og bærekraft, og at det blir frivillig for helseforetakene å videreføre tredjepartssertifisering av miljøledelsessystemet fra 2022

På bakgrunn av innspill fra helseforetakene utredet Samarbeidsutvalget for klima og miljø (Grønt sykehus) alternative modeller til miljøsertifisering. Formålet var ikke å nedskalere arbeidet, men å finne hensiktsmessig modell tilpasset utviklingen i samfunnet og drift av sykehus.

Samarbeidsutvalget har utarbeidet *Rammeverk for miljø og bærekraft i spesialisthelsetjenesten* (vedlegg 1), hvor det legges opp til å videreføre systematikken i ISO 14001 og i tillegg styrke samarbeidet på tvers med FNs bærekraftsmål som felles målområder. Bærekraftmålene vil være førende for felles fagrevisjoner som skal bidra til erfaringsdeling av beste praksis i arbeid med klima og miljø.

Videre arbeid

Samarbeidsutvalget anbefaler at det blir frivillig for helseforetakene å videreføre tredjepartrevisjon fra 2022.

Som erstatning for tredjepartsertifisering beskriver *Rammeverket* systematisk rapportering på arbeid med miljøledelse i lederlinjen. Det foreslås årlig fast tema i ett oppfølgingsmøte mellom HF og RHF, og en forventning til at helseforetakene årlig rapporterer på tema til lokalt styre.

Vurderingen er at å flytte dialogen helseforetakene har med eksternt revisjonsselskap, til oppfølgingsmøte mellom HF og RHF, potensielt kan bidra til å gi bedre miljøpresentasjon i helseforetakene.

Samarbeidsutvalg for klima og miljø skal nå utarbeide felles sjekklister med miljøindikatorer til bruk i årlig oppfølgingsmøter mellom det regionale helseforetaket og helseforetakene.

Før endelig beslutning om å gjøre tredjepartsertifiseringen til frivillig ordning, blir saken lagt frem for Helse- og omsorgsdepartementet. Møte er planlagt medio april 2021.

Forankring i regionale organ

Rammeverk for miljø og bærekraft i spesialisthelsetjenesten ble behandlet i interregionalt møte med adm. direktører i alle regioner 18. januar 2021 (vedlegg 2).

Konserntillitsvalgte gav i forkant bl.a. innspill om at det er viktig at miljøprestasjonen i helseforetakene bedres, uavhengig av sertifisering, samt behov for tydelige krav til arbeidet og plan for revisjoner på tvers av helseforetakene.

Adm. direktørs vurdering

Gjennom FNs bærekraftsmål og Paris-avtalen er det satt globale mål for en bærekraftig utvikling. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De internasjonale klimaavtalene skal føre til at verden snarest mulig lykkes å få en rask reduksjon av globale utslipp.

Spesialisthelsetjenesten er en stor samfunnsaktør, og er forpliktet til å bidra til at Norge skal oppnå sine forpliktelser innenfor klima og miljø.

Adm. direktør mener at *Rammeverk for miljø og bærekraft i spesialisthelsetjenesten*, er et viktig steg i retning av å få større bevissthet om spesialisthelsetjenestens forpliktelser og utfordringer.

I tråd med *Strategi for Helse Nord RHF 2021-2024* vil adm. direktør legge frem egen delstrategi for klima og miljø. *Rammeverk for miljø og bærekraft i spesialisthelsetjenesten* vil bli en sentral del av dette arbeidet.

Vedlegg:

1. Rammeverk for miljø og bærekraft i spesialisthelsetjenesten
2. Referat fra AD-møte 18. januar 2021, sak 10-2021